

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

РІШЕННЯ

від 14 липня 2021 р.

№ 91/8

Щодо Національної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2019 році

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. від 06.07.2021 р. Комітет з питань екологічної політики та природокористування розглянув Національну доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2019 році (далі – Національна доповідь), надану Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України.

Національна доповідь подана на розгляд Верховній Раді України відповідно до пункту «а» частини другої статті 25¹ Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 07.02.1992 р. № 61 «Про забезпечення підготовки Національної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Україні», підготовка щорічної Національної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Україні здійснюється профільним міністерством за участі заінтересованих центральних органів виконавчої влади, Академії аграрних наук України, Національної академії наук України та за участі громадськості.

Аналіз Національної доповіді дозволяє дійти висновку, що для її формування використана галузева інформація з різних джерел, що відповідає вимогам вищезазначеної постанови Кабінету Міністрів України.

Інформаційне наповнення документу відповідає структурі, яка була затверджена наказом Міндовкілля від 24.12.2020 № 387 для Національної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2019 році.

Разом з тим, Комітет висловлює ряд зауважень та пропозицій до Національної доповіді.

Так, Національна доповідь має бути суттєво текстуально скорочена за рахунок узагальнення та опрацювання наданого матеріалу в контексті його загальнонаціонального рівня, зокрема з Національної доповіді мають бути виключені, або суттєво скорочені відомості, які не мають, або мають дуже опосередковане відношення до стану навколишнього природного середовища (наприклад: розділ "Загальні відомості" містить загальновідому інформацію, яка

є у великій кількості навчальних посібників; підрозділ "1.2. Соціальний та економічний розвиток", не відображає стан навколишнього природного середовища у 2019 році, а зв'язок економічного стану за галузями та стан довкілля наведено в інших розділах).

Ряд інформаційних даних потребують конкретизації, надання в цифровому вигляді, в абсолютних цифрах або у порівнянні з попередніми роками для подальшої роботи з ними, наприклад, формулювання "дещо знизився вилов коропа, ляща, риба, щуки, тарані" на стор. 175 має підкріплюватися цифровими даними.

Документ потребує редакційного доопрацювання, термінологічних уточнень та відповідного оформлення, зокрема, терміни мають вживатися у їх правильному значенні, наприклад на стор. 51 замість "З метою охорони атмосферного повітря та клімату..." має бути "З метою охорони атмосферного повітря та запобігання антропогенним змінам клімату...".

Крім того, на стор. 72 невірно вказано назву Загальнодержавної цільової соціальної програми «Питна вода України», а на стор. 87 невірно вказано повну назву Держводагентства – замість «Державне водне агентство України» має бути «Державне агентство водних ресурсів України». Потребує внесення уточнення номер Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму «єдиного вікна» та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України».

Також потребує коригування речення на стор. 87, у якому зазначено, що гідрометеорологічні організації ДСНС підпорядковані Держводагентству.

У пункт 4.5 «Державна політика та заходи щодо покращення стану водних об'єктів» викладено інформацію щодо заходів, які мають бути виконані для покращення стану водних об'єктів, а не вже впроваджених у 2019 році.

Аналогічне по суті зауваження стосується також пункту 13.3 «Державна політика та заходи щодо зменшення впливу транспорту на довкілля» Національної доповіді, який містить інформацію, що стосується мети і завдань Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2018 № 430, а не щодо виконаних заходів стратегії у 2019 році.

Пункт 15.13 «Міжнародне співробітництво у галузі охорони довкілля» містить значний обсяг інформації, який повторює за змістом інформацію вже висвітлену у пункті 4.2.3 «Транскордонне забруднення поверхневих вод».

Не стосується змісту Національної доповіді інформація щодо яких саме законопроектів Мінекономіки надало свої експертні висновки (стор. 498).

У частині надрокористування потребує більш докладного висвітлення стан виконання Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року, а показники дозвільної діяльності було б доцільно доповнити інформацією про видані дозволи у розрізі видів корисних копалин, як важливої складової для планування геологорозвідувальних робіт.

Крім того, Комітет зазначає, що відповідно до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 07.02.1992 р. № 61 «Про забезпечення підготовки Національної доповіді про стан навколишнього природного середовища в

Україні» Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні подається щорічно Верховній Раді України у термін до 1 липня. Тож, Національна доповідь була подана Міндовкіллям з порушенням терміну на 1 рік.

На зазначене вище порушення терміну вже було вказано у рішенні Комітету від 03.06.2020 № 33/11 за результатами розгляду Національних доповідей про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2017 та 2018 роках.

Комітет зазначає, що, з огляду на несвоєчасне надання Міндовкіллям до Верховної Ради України Національної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2019 році, викладена в них інформація, як підґрунтя для законотворення, а також для прийняття оперативних управлінських рішень, втрачає актуальність. Це стосується екологічних прогнозів, планів і програм, економічного аналізу, даних моніторингу довкілля, кадастрів природних ресурсів та іншої екологічної інформації, що вкрай необхідна своєчасно, зокрема, для формування подальшої екологічної політики та законотворчої діяльності.

Окремо необхідно звернути увагу на те, що статтею 85 Конституції України визначено виключний перелік повноважень Верховної Ради України. Проте розгляд Верховною Радою України щорічної Національної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Україні з метою наступного оприлюднення, що визначено пунктом «а» частини другої статті 25¹ Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Конституцією України не віднесено до повноважень Верховної Ради України. Процедура такого розгляду Національної доповіді законодавчо не регламентована. Зазначене створює правову невизначеність щодо її розгляду Верховною Радою України. Враховуючи викладене, стаття 25¹ Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» потребує приведення у відповідність до положень статті 85 Конституції України. Також потребує актуалізації, зокрема, в частині назв центральних органів виконавчої влади, постанова Кабінету Міністрів України № 61 від 07.02.1992 р. «Про забезпечення підготовки Національної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Україні».

Комітет зауважує, що відповідно до рішення Комітету від 03.06.2020 № 33/11 Міністерству енергетики та захисту довкілля України було рекомендовано здійснити перегляд законодавчих положень щодо процедури оприлюднення щорічної Національної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Україні з урахуванням визначених Конституцією України повноважень Верховної Ради України, розробити відповідний проект акту законодавства.

Відповідно до пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 р. № 425 «Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» Міненерго та Міндовкілля є правонаступниками прав, обов'язків та майна Міністерства енергетики та захисту довкілля України у відповідних сферах.

Разом з тим, станом на сьогодні до Верховної Ради України не подано відповідних законодавчих ініціатив. Крім того, не внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 07.02.1992 р. № 61 «Про забезпечення підготовки Національної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Україні», зокрема, в частині актуалізації назв центральних органів виконавчої влади.

Комітет відмічає також, що у наданих до Комітету матеріалах відсутня інформація щодо виконавців Національної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2019 році.

Зважаючи на викладене, Комітет **в и р і ш и в:**

1. Інформацію взяти до відома.
2. Зазначити, що Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2019 році може бути опублікована Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України окремим виданням та розміщена в системі Інтернет після врахування зауважень, викладених у мотивувальній частині рішення.
3. Рекомендувати Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України здійснити перегляд законодавчих положень щодо процедури оприлюднення щорічної Національної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Україні з урахуванням визначених Конституцією України повноважень Верховної Ради України, розробити відповідний проект акту законодавства.
4. Рішення направити до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО